

BELÜGYMINISZTERIUM

Ügyiratszám: BM/21416-1/2017.

54 853 02 VÍZGAZDÁLKODÓ TECHNIKUS

Szóbeli vizsgatevékenység

A vizsgafeladat megnevezése: Vízgazdálkodás szakmai ismeretei. Vízmérő üzemeltetési feladatai. Válaszadás a vizsgakövetelmények alapján összeállított, a vízgazdálkodó technikus témaköreit felölelő, előre kiadott tételsorokból húzott kérdésre.

A vizsgafeladat időtartama: 30 perc (felkészülési idő 20 perc, válaszadási idő 10 perc)

A vizsgafeladat aránya: 30%

A 315/2013. (VIII. 28.) Kormányrendelet 3. § (2) bekezdésében foglaltak alapján.

Érvényesség kezdete: 2017. október „31”.

Jóváhagyom!

Kovácsné dr. Székér Enikő
bv. ezredes

Közszolgálat-fejlesztési és Stratégiai Főosztály
főosztályvezető

Kling Zoltán
Vízügyi Koordinációs Főosztály
főosztályvezető

2017.

A tételsor a 20/2013. (V.28.) BM rendeletben foglalt szakképesítés szakmai és vizsgakövetelménye alapján készült.

A vizsgafeladat ismertetése: A szóbeli vizsgatevékenység központilag összeállított vizsgakérdései a 4. Szakmai követelmények fejezetben megadott modulokhoz tartozó témakörök mindegyikét tartalmazza.

A tételhez segédeszköz nem használható – kivéve, ahol ez konkrétan megnevezésre kerül.

A feladatsor első részében található 1-20-ig számozott vizsgakérdéseket ki kell nyomtatni, majd borítékba helyezni. Ezek lesznek a húzótételek.

A második részben található a tanári példány, mely az értékelést és a vizsgabizottság munkáját segíti.

1. A. Ismertesse a mezőgazdasági vízhasznosítás legfontosabb tudnivalóit!
Definiálja a következő fogalmakat: aszályosság, vízhiány, növények vízigénye, evapotranszspiráció, öntözővíz igény, öntözővíz szükséglet.
Milyen öntözési módokat és berendezéseket ismer? Ismertesse ezek főbb jellemzőit!
Sorolja fel az öntözővíz minőségének legfontosabb tulajdonságait!

- B. Mutassa be a vízrajzi szolgálat területén alkalmazott hidrometeorológiai jellemzők mérését és az adatok alkalmazását!

A tételhez használható segédeszköz:

- Csapadékmérő ábra
- Csapadékíró ábra
- Szélmérő ábra

2. A. Foglalja össze a síkvidéki vízrendezés alapfogalmait és feladatait!
Definiálja a belvíz fogalmát, majd sorolja fel kialakulásának okait és a károkat!
Mutassa be a belvízöblözet és a belvízhálózat részeit és műveit!

- B. Ismertesse a vízrajzi figyelőhálózat tevékenységét!

A tételhez használható segédeszköz:

- Belvízöblözet ábra
- Csőáteresz ábra
- Torkolati csőzsilip ábra
- Szivattyútelep ábra

3. A. A talaj vízháztartását milyen talajvízszint-szabályozással lehet javítani?
Ismertesse a műszaki megoldásokat!
Beszéljen a vízrendezésnél alkalmazott csatornák és műtárgyak felmérési, fenntartási és karbantartási munkáiról!

- B. Mutassa be a vízrajzi adattárral kapcsolatos feladatokat!

A tételhez használható segédeszköz:

Drénhálózat helyszínrajza

4. A. Jellemezze a vízerózió jelenségét hegy- és dombvidéken, továbbá megjelenési formáit!
Hogyan lehet védekezni a különböző vízeróziófajták ellen?
Melyek a legfontosabb fenntartási, karbantartási munkák?
- B. Mutassa be az adatellenőrzés, javítás, pótlási feladatok végrehajtását!
A tételhez használható segédeszköz:
Hordalékfogó gát hossz-szelvénye
5. A. Mutassa be a patakszabályozás főbb méretezési elveit!
Milyen műtárgyak beépítése alkalmazható a szabályozás megvalósításához?
Magyarázza el ezek kialakítását, építési jellemzőit!
- B. Beszéljen a hordalékmérés és feldolgozás végrehajtásáról!
A tételhez használható segédeszköz:
- Fenéklépcső hossz-szelvénye
- Surrantó hossz-szelvénye
6. A. Ismertesse a folyógazdálkodás szükségességét, módszereit!
A mellékelt ábrán mutassa be a folyók alaktanához kapcsolódó alapfogalmakat!
- B. Beszéljen a vízrajzi tevékenységhez kapcsolódó adatok észleléséről és az adatok továbbításáról!
A tételhez használható segédeszközök:
A folyók alaktana: kanyarjellemezők, kanyarok fejlettségi fokozatai (helyszínrajz)
7. A. Magyarázza el a folyógazdálkodás megértéséhez szükséges szabályozási alapfogalmakat!
Csoportosítsa helyzetük szerint a szabályozási műveket! Beszéljen kialakításukról!
Sorolja fel a szükséges fenntartási munkákat!
- B. Ismertesse a folyómeder változásának nyomon követését, továbbá a jégjelenség megfigyelési feladatait!
A tételhez használható segédeszközök:
A különböző szabályozási művek alkalmazása (helyszínrajz)
8. A. A Magyarázza el a tározás célját és ismertesse a tározók fajtáit (morfológiai szempontból)!
A vízhasznosítási tározóknak milyen fajtái vannak a vízgazdálkodás tekintetében?
Mutassa be az ábra segítségével a komplex tározó kialakítását és többcélú hasznosítását!
Milyen jellemzői és művei vannak a síkvidéki tározóknak?

B. Mutassa be a hidrometeorológia mérési feladatait!

A tételhez használható segédeszközök:

- Komplex tározó hosszmetezete és annak jellemzői
- Síkvidéki tógazdaság helyszínrajza
- Barátságos ábra
- Csapadékmérő ábra
- Hőmérsékletmérés eszközei - ábrák

9. A. Milyen jellegzetes típusai vannak a tógazdaságoknak? Jellemezze előnyüket, hátrányukat!
Mutassa be azokat a műveket, amelyek a tavak működéséhez szükségesek!
Ismertesse a tógazdaságok üzemeltetését!

B. Ismertesse a vízrajzi távmérő rendszerrel kapcsolatos tudnivalókat!

A tételhez használható segédeszközök:

- Völgyzárógátas halastó helyszínrajza
- Hossztöltéses halastó helyszínrajza
- Vízkivételi mű ábra

10.A. Mutassa be egy település vízgazdálkodását és kapcsolódásait!
A városiasodásnak milyen hatásai vannak a hidrometeorológiai adottságokra?
Mit tud a csapadékvíz alternatív felhasználási lehetőségeiről?
A használt vizek gyűjtése és elhelyezése hogyan oldható meg?

B. Hogyan történik a hidrometeorológiai adatok feldolgozása és értékelése?

A tételhez használható segédeszközök:

Egyesített, elválasztott csatornahálózat helyszínrajza

11.A. Mit tud a csapadékvíz minőségi romlásáról és annak környezetre gyakorolt hatásairól?
Mutassa be a városi lefolyás integrált kezelésének lehetőségeit!
Hogyan lehet megoldani a csapadékvíz minőségi kezelését?

B. Beszéljen a hidrológiai körfolyamat elemeiről és annak mérési módjairól!

A tételhez használható segédeszközök:

Ábra a víz természetes körforgásáról

12.A. Mit nevezünk vízkészletnek és hogyan történik nyilvántartásuk?
Mit jelent a vízkészletek - vízigények összehangolása?
Mutassa be a felszíni vízbeszerzés módjait és műtárgyait!

- B. A felszíni vizeknek milyen mennyiségi és minőségi jellemzői vannak?
A tételhez használható segédeszközök:
- Szívócsöves vízkivétel folyóból - ábra
  - Aknás vízkivételi ábra
  - Tóra telepített vízkivételi ábra
  - Tározóra telepített vízkivételi ábra
- 13.A. Ismertesse a felszín alatti vízbeszerzés lehetőségeit!
Mit jelent a vízbázis védelem?
Magyarázza el a sérülékeny ivóvízbázis jelentését!
- B. A felszíni alatti vizeknek milyen mennyiségi és minőségi jellemzői vannak?
A tételhez használható segédeszközök:
- Aknakút metszetrajza
  - Mélyfúrású kút metszetrajza
  - Csápos kút metszetrajza
  - Partiszűrészű kút ábra
  - Karsztvízre telepített vízmű ábra
- 14.A. Milyen szempontok határozzák meg a mederben hagyandó vízkészletet?
Magyarázza el a vízgazdálkodási mérleg jelentését!
Milyen intézkedésekkel lehet növelni a hasznosítható vízkészletet?
- B. Mutassa be a legkorszerűbb vízügyi számítástechnikai / informatikai alkalmazásokat!
A tételhez használható segédeszközök:
- Vízgazdálkodási mérleg Magyarország vízkészletére, vagy valamely vízgyűjtő területére
- 15.A. Ismertesse a Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv célját és a Víz Keretirányelv fő célkitűzéseit!
Mit tud a Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv tartalmáról? Beszéljen az emberi tevékenységből eredő terhelésekről és hatásokról!
- B. Milyen kapcsolattartási feladatokat ismer hatóságokkal, ügyfelekkel?
- 16.A. Magyarázza el a vízerő-hasznosítás alapelveit, majd csoportosítsa a magyarországi vízerőműveket! Mutassa be az erőművek fő műtárgyait! Milyen vízerőtelep típusokat ismer esés és teljesítmény alapján?
- B. Ismertesse az Országos Vízjelző Szolgálat és a Vízügyi Informatikai Rendszer felépítését és főbb feladatait!
A tételhez használható segédeszközök:
- Duzzasztógát környezetének áramlási viszonyai, hasznosítható esés – hossz-metszet
  - Vízerőművek részei, különböző elrendezései – helyszínrajz

- 17.A. Mutassa be a Vízyűjtő-gazdálkodás monitoring hálózatok feladatait!
Beszéljen a felszíni, a felszín alatti vizek és a védett területek monitoring rendszeréről!
- B. Mit tud a vízrajzi üzemeltetésben használatos mérőeszközök fenntartási és karbantartási munkáiról?
- 18.A. Ismertesse a vízhasznosítás felhasználási területeit!
Milyen vízpótló rendszereket ismer a megfelelő vízigények ellátásához? Mutassa be a csatornarendszerek műveit - csatorna típusokat és műtárgyakat!
Beszéljen a vízigények kielégítésének sorrendjéről és a vízkorlátozásról!
- B. Mutassa be a hidrometriai méréseket és az eszközök karbantartását!
A tételhez használható segédeszközök:
- Zsilip ábra
  - Vízkivételi mű ábrája
  - Lapvízmérce ábra
  - Rajzoló vízmérce ábra
  - Vízebességmérő műszer ábra
  - Vízhozammérő műszer ábra
- 19.A. Ismertesse a vízjogi engedélyezési eljárásokra vonatkozó fontosabb szabályokat, tudnivalókat!
- Hatáskör, mennyiségi, minőségi vízvédelem
  - Vízjogi engedélyek típusai, szempontok, követelmények
  - Engedélyezési tervdokumentáció tartalma, szükséges mellékletek
- B. Melyek a vízrajzi ügyintéző munkakör személyi feltételei?
- 20.A. Hol alkalmaznak zsilipet, illetve szivattyús átemelést a vízgazdálkodásban? Beszéljen ezek fontosságáról! A vízszolgáltatónak milyen jogosultsága van?
Magyarázza el a zsilipnapló és a gépüzemnapló szükségességét, kitöltésének fontosabb szempontjait!
- B. Ismertesse a tárgyi eszközökre vonatkozó készletkezelési feladatokat!
A tételhez használható segédeszközök:
- Gépüzemnapló minta
  - Zsilipnapló minta